Tastıyıqlayman
ISHTBDO_________
"16"-"12" 2024- jıl

Tema: Krivoship - shatun mexanizmin bóleklerge ajıratıw

№	Topar	Saat	Sa'ne
1	5-24	6	16.12.2024

1.1. Oqiw a`meliy shinig`iwinin` texnologiyasi modeli

Waqti 6 saat	Oqiwshilar sani
Oqiw shinig'iwinin' turi	A'meliy oqitiw
Oqiw a'meliy shinig'iwinin' duzilisi	1.1Kirisiw. 2. Jumis ornin sho'lkemlestiriw 3.Oqiw ustaxanasinda qa'wipsizlik qag'iydalari 4.Bahalardi esittirw
Oqiw a'meliyati shinig'iwinin' maqseti: O'tiletin tema boyinsha bilim ha'm ko'nlikpelerin rawajlandiriw ha'm bekkemlew	
Pedagogikaliq waziypalari:	Oqiw protsesinin' natiyjesi:
-Kirisiw - Temani tu'sindiriw - Oqiw ustaxanasinda qa'wipsizlik qag'iydalari tusindiriw - Shinig'iwdin' orinlaniw izbe-izligin u'yretiw	-Kirisiw - Temani bilip aladi - Oqiw ustaxanasinda qa'wipsizlik qag'iydalarina a'mel etiwdi u'yrenedi. - Shinig'iwdin' orinlaniw izbe-izligin u'yrenedi
Oqitiw usillari	A'meliy is, shinig'iw
Oqitiw qurallari	Jol-joba texnologiyaliq karta. Korgizbe qural, maket.
Oqiw barisinin' turi	Jeke, toparliq
Oqitiw sharayati	Arnawli uskenelengen ustaxana
Qaytar baylanis usili	Awizsha; soraw-juwap

Сканировано с CamScanner

1.2. Oqiw a`meliy shinig`iwinin` texnologik kartasi

Jumis basqishlari ham waqti	Is juritiw	
	Talim beriwshi	Talim aliwshi
I-basqish Kirisiw (15 minut)	Sholkemlestiriw bolimi 1. Oqiwshilardin' qatnasin tekseriw . 2. Oqiwshilardin' sabaqqa tayar ekenligin tekseriw, Maqset ham waziypalardin' belgileniwi 3. A'meliyattin', temasi, rejesi, maqseti, ham ku'tiletug'in natiyjeler menen tanistiradi. (1-qosimsha) ' 4 Oqiwshilardi bahalaw kreteriyasi menen tanistiriw 5 Texnika qawipsizligi qadelerine amel qiliwdi esletedi	Ameliyatqa tayarliq ko'redi Ameliy sabaq qawipsizlik texnikasi,saniytariya ha'm gigienaliq talaplarg'a a'mel qilg'an halda arnawli kiyimde keledi. texnika qawipsizligi jurnalina qol qoyadi Tin'laydi
II-basqish Tiykarg'i bolim (210 minut)	Kirisiw instruktaj (60 minut). Oqiwshilar bilimin ku'sheytiw: 1.Tez soraw-juwap, aqiliy hujum arqali bilimlerin aktivlestiredi. Taza oqiw materiali bayani: 2. Oqiw a'meliyati temasi boyinsha uliwma mag'liwmat beredi, jumis processin tu'sintiredi; Gezektegi instruktaj (130 minut). Taza oqiw materiali boyinsha a'meliy shinig'iw orinlaw. 3.Bilim aliwshilardi jumis orinlarina bo'listirip a'meliy jumis ju'zesinen jol-joba texnologiyaliq karta ha'mde o'z betinshe jumis orinlaw ushin xom ashyo tarqatadi ha'm ko'rsetpeler beredi. 4. O'z betinshe jumislardi orinlaniwin maqsetli aylaniw waqtinda qadag'alaydi ha'm jumis processinde oqiwshilar ta'repinen qoyilg'an qa'telerdi ko'rsetedi. Juwmaqlawshi instruktaj (20 minut): 5.Shinig'iw tawsilg'annan son' jumis orinlarin talap da'rejesine keltiriledi. Tayarlang'an o'nimdi qabil qiladi.	Sorawlar g'a juwap beredi. Tin`laydi, jazip aladi. Bilim aliwshinin' o'z jumis orinlarina turadilar, shinig'iw basshisi ko'rsetpeleri ha'm jol-joba texnologiyaliq kartag'a a'mel qilg'an halda orinlaydilar. Qa'teliklerdi tuwirlaydilar. Paydalanilg'an u'skenelerdi shinig'iw basshisina tapsiradilar. Jumis orin tazalaydilar.
II-basqish Juwmaqlawshi bo'lim (15 minut)	Juwmaqlaw: 1.Oqiwshilardi a'meliy shinig'iw boyinsha bahalarin aytadi; 2. Keyingi ka'siplik jumislarinda a'meliyatta orinlag'an jumislarinin' a'hmiyeti ha'm za'ru'rligine oqiwshilar itibarin qaratadi. 3. Keyingi shinig'iw temasi mene tanistirip u'yge tapsirma beredi.	Tin'laydilar. Tapsirmalardi jazip aladi.

Oqiw ameliyati ustasi: **E. Tajiyeva**

4-tema	**Krivoship-shatun mexanizmin bo'leklerge ajiratiw**

4.1. Oqiw a`meliy shinig`iwinin` texnologiyasi modeli

Waqti 2 saat	Oqiwshilar sani
Oqiw shinig`iwinin` turi	A'meliy oqitiw
Oqiw a'meliy shinig`iwinin` duzilisi	1. Krivoship-shatun mexanizminin duzilisin uyreniw
	2.Krivoship-shatun mexanizminin bo'leklerge ajiratiwdi uyreniw
	3. Oqiw ustaxanasinda qa'wipsizlik texnikasi ha'm o'rt qa'wipsizlik qag'iydalari
	5. Bahalaw ham bahalardi esittiriw
Oqiw a`meliyati shinig`iwinin` maqseti: Krivoship-shatun mexanizmin bo'leklerge ajiratiw temasi boyinsha bilim ko'nlikpelerin rawajlandiriw ha'm bekkemlew	
Pedagogikaliq waziypalari:	Oqiw protsesinin` natiyjesi:
- Krivoship-shatun mexanizmi du'zilisin tu'sindiriw - Krivoship-shatun mexanizmin bo'leklerge bo'liw haqqinda mag'liwmat beriw - Krivoship-shatun mexanizmi waziypasi haqqinda ag'liwmat beriw. -Texnika qawipsizligi tusindiriw	- Krivoship-shatun mexanizmi du'zilisin bilip aladi - Krivoship-shatun mexanizmin bo'leklerge bo'liw haqqinda bilip aladi - Krivoship-shatun mexanizmi waziypasin bilip aladi -Texnika qawipsizligin bilip aladi
Oqitiw usillari	A`meliy is, shinig`iw
Oqitiw qurallari	Jol-joba texnologiyaliq karta. Korgizbe qural, maket.
Oqiw barisinin` turi	Jeke, toparliq
Oqitiw sharayati	Arnawli uskenelengen ustaxana
Qaytar baylanis usili	Awizsha; soraw-juwap

Сканировано с CamScanner

4.2. Oqiw a'meliy shinig'iwinin' texnologik kartasi

Jumis basqishlari ham waqti	Iskerlik mazmuni	
	Talim beriwshi	Talim aliwshi
I-basqish Kirisiw (15 minut)	1. Oqiwshilardin' qatnasin tekseriw. 2. Oqiwshilardin' sabaqqa tayar ekenligin tekseriw, maqset ham waziypalardin' belgileniwi 3. A'meliyattin', temasi, rejesi, maqseti, ham ku'tiletug'in natiyjeler menen tanistiradi. (1-qosimsha) 4 Oqiwshilardi bahalaw kreteriyasi menen tanistiriw 5 Texnika qawipsizligi qa'delerine a'mel qiliwdi eskertedi	Ameliyatqa tayarliq ko'redi Ameliy sabaq qawipsizlik texnikasi, saniytariya ha'm gigienaliq talaplarg'a a'mel qilg'an halda arnawli kiyimde keledi. Texnika qawipsizligi jurnalina qol qoyadi, tin'laydi
II-basqish Tiykarg'i bolim (210 minut)	**Kirisiw instruktaji (50 minut). Oqiwshilar bilimin rawajlandiriw:** 1.Tezkor soraw-juwap, aqiliy hujum arqali bilimlerin aktivlestiredi. **Taza oqiw materiali bayani:** 2. Oqiw a'meliyati temasi boyinsha uliwma mag'liwmat beredi, jumis processin tu'sindiredi; **Gezektegi instruktaj (135 minut). Jan'a oqiw materiali boyinsha a'meliy shinig'iw orinlaw.** 3.Bilim aliwshilardin' jumis orinlarina bo'listirip a'meliy jumis ju'zesinen jol-joba texnologiyaliq karta ha'mde o'z betinshe jumis orinlaw ushin xom-ashyo tarqatadi ha'm ko'rsetpeler beredi. 4. O'z betinshe jumislardi orinlaniwin maqsetli aylaniw waqtinda qadag'alaydi ha'm jumis processinde oqiwshilar ta'repinen qoyilg'an qa'telerdi ko'rsetedi. **Juwmaqlawshi instruktaj (15 minut):** 5.Shinig'iw tawsilg'annan son' jumis orinlarin talap da'rejesine keltiriledi. Tayarlang'an o'nimdi qabil qiladi.	Sorawlarg'a juwap beredi. Tin'laydi, jazip aladi. Bilim aliwshinin' o'z jumis orinlarina turadilar, shinig'iw basshisi ko'rsetpeleri ha'm jol-joba texnologiyaliq kartag'a a'mel qilg'an halda orinlaydilar. Qa'teliklerdi tuwirlaydilar. Paydalanilg'an u'skenelerdi shinig'iw basshisina tapsiradilar. Jumis ornin tazalaydilar.
II-basqish Juwmaqlawshi bo'lim (15 minut)	**Juwmaqlaw:** 1.Oqiwshilardi a'meliy shinig'iw boyinsha bahalarin aytadi; 2. Keyingi ka'siplik jumislarinda a'meliyatta orinlag'an jumislarinin' a'hmiyeti ha'm za'ru'rligine oqiwshilar itibarin qaratadi. 3. Keyingi shinig'iw temasi mene tanistirip u'yge tapsirma beredi.	Tin'laydilar. Tapsirmalardi jazip aladi.

4-TEMA: KRIVOSHIP-SHATUNLI MEXANIZMIN BO'LEKLERGE AJIRATIW

Reje:

1.Krivoship-shatunli mexanizmnin' xizmeti
2.Krivoship-shatunli mexanizmnin'du'zilisi ham jaylasiwi.
3.Krivoship-shatunli mexanizmnin'bo'leklerge ajiratiw.

Krivoship shatunli mexanizm- tsilindrdegi payda bolg'an gaz basimin payda etip porshennin' ilgerilemeli- qaytalamali ha'reketin kolinshatiy valdin' aylanbali ha'reketine aylandiradi. Krivoship shatunli mexanizmnin' detallari ha'reketleniwshi ha'm ha'reketsiz detallarg'a bo'linedi. Ha'reketleniwshi detallarg'a: porshen, porshen paletsi, shatun, kolenshatiy val kiredi. Ha'reketsiz detallarg'a tsilindr, tsilindr golovkasi ha'm karter kiredi.

Dvigatelde is tsikllerinin' barlig'i tsilindr ishinde bolip o'tedi. Zamanago'y dvigatellerde tsilindrler blok karter menen birge quyip tayarlanadi. Tsilindrler blogi to'mengi bo'legi karter dep ataladi. Karterdin' sirtqi bo'limine dvigateldin' mexanizmi ha'm a'sbap u'skeneleri bekitiledi. Tsilindrdin' ishki beti porshendi bag'itlaw ushin xizmet etip tsilindr aynasi dep ataladi. Suyiqliq penen suwitilatug'in dvigateldin' tsilindrler bo'legi qos diywalli etip quyiladi. Bunda ishki diywal waziypasin tsilindrler gilzasinin' sirtqi beti atqaradi. Gilza menen blok arasindag'i bosliq suwitiw suyiqlig'i ushin arnalg'an bolip suw joli dep ataladi.

Tsilindrler bloginin' golovkasi alyumiyden tayarlang'an bolip bul jen'il ha'm issiliqti jaqsi o'tkeriw qa'siyetine iye. Tsilindrler golovkasi blok karterdin' joqarisina ornatilg'an bolip bunda bo'listiriwshi mexanizm detallar ushin orinlar ha'm kiritiwshi shig'ariwshi tesiksheler, suwitiwshi suyiqliqti kiritiw ha'm shig'ariw ushin arnalg'an tesikshelerden ibarat bolip suw jollari boladi. Porshen basim ku'shti qabil etip shatun arqali kolenshatiy valg'a jetkerip beredi. Porshen arnawli alyuminiyden tayarlanadi. Porshen tig'izlawshi koltso ha'm may sipirip aliwshi koltsolar porshen golvkasina ornatilg'an boladi. Porshennin' bobishkalarinda porshen paletsin ornatiw ushin tesikler boladi. Porshennin' yubkasi tsilindr diywalina tiyip tuardi ha'm bag'itlaw xizmetin atqaradi. Porshennin' tu'bi basimdi qabil etiw ushin tegis etip islenedi. Shatun joqari golovka, tomengi golovka, ortang'I bolimnen turadi. Shatun basim kushin porshen poletsinen kolenshatiy valg'a uzatadi. Kolenshatiy val porshen arqali kelgen kushti qabil etip ham oni aylanbali hareketke aylandiradi. Kalenshatiy val joqari sipatli shoyinnan yamasa polattan tayarlanadi. Maxovik dvigateldin' islew waqtinda kalenshatiy valdin' bir tegis aylaniwin tamiyinleydi. Dvigatel jurgiziw waqtinda starterden hareket uzatiw xizmetin atqaradi.

Tayanish so'zleri: porshen, kolenshatiy val, shatun, palets, kaltso, blok,maxovik, golovka.

Сканировано с CamScanner

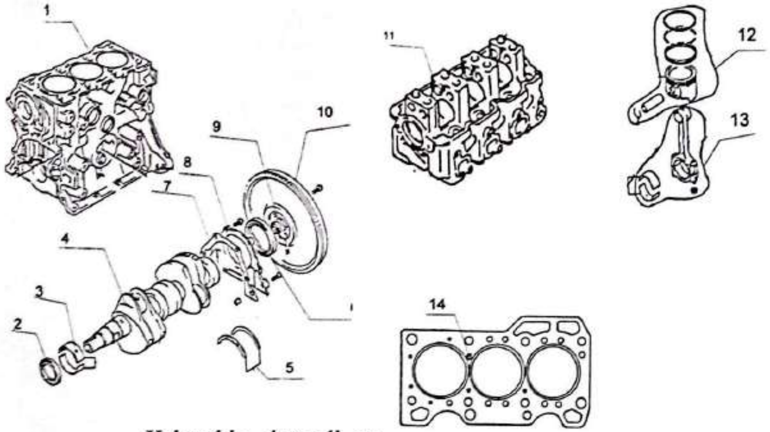

Krivoship shatunli m

1-tsilindrler blogi 2-aldin`g`i salnik 3- ko`sher podshipnik 4- Kolenshatiy val 5-tayanish yarim koltso 6-arqa salnik 7-arqa qaqpaq 8-arqa qaqpaq 9-birinshi valdin` podshipnigi 10-maxovik 11-tsilindrler golovkasi 12-porshen topari 13-shatun 14-tig`izlawshi qistirma

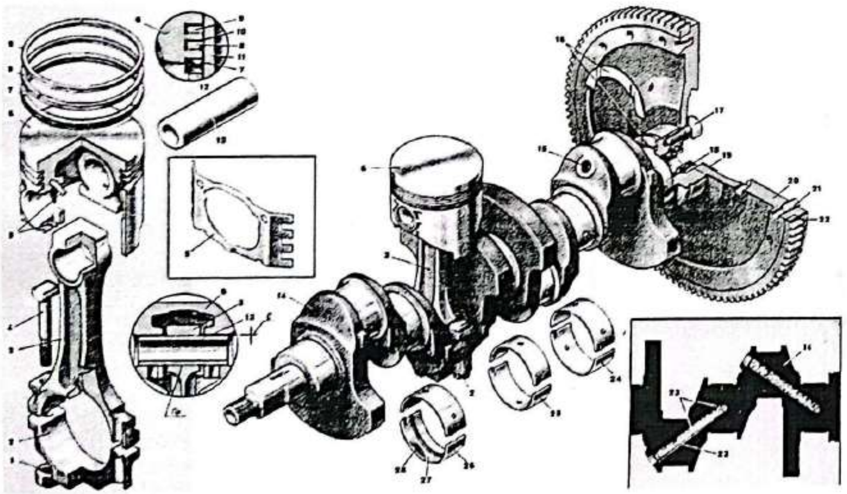

Krivoship shatunli mexanizmnin' uliwma korinisi

4-qosimsha

Kerekli a`debiyatlar dizimi:

1) Y,I, Borovskiy Y, B, Buraliev ham basqalar Avtomobillerdin` duzilisi texnik . xizmet korsetiw ham onlaw(Kasip-oner kolledjleri ushin oqiw qollanba) . Tashkent "Talqin" 2005-jil

2)O,U.Salimov, ham basqalar.. Avtomobillerdin' duzilisi,texnik xizmet ko`rsetiw ham onlaw
Tashkent "ILIM-ZIYO" nashriyot u`yi 2014-jil 31-45betler

5-qosimsha

Qadag`alaw sorawlari.

1.Krivoship-shatunli mexanizmnin`xizmeti qanday?
2.Krivoship-shatunli mexanizmnin` duzilisi qaysi detallardan turadi?
3.Shatunnin`qanday bo`limleri bar?
4.Kolenshatiy val nelerden turadi?
5.Maxovik qanday xizmet atqaradi?
6.Porshende qanday koltsolar ornatiladi?

Сканировано с CamScanner

KO'RSETPELI–TEXNOLOGIK KARTA

Oqiw ameliyatinin' ati: Avtomobiller du'zilisi.
A'meliy shinig'iw №4: Krivoship-shatunli mexanizmi bo'leklerin ajiratiw.
A'meliy shinig'iwdin' maqseti: Krivoship-shatunli mexanizmin uyreniw

Orinlanatug’in isler	A’sbap-u’skeneler	Su’wret ha’m sxema ko’rinisi	Jumislardin’ orinlaniwinda qoyilatug’in talaplar
1.1 Dvigatel di stentke ornariw	Klyushler toplami Ko’tergish KM 412 stendi	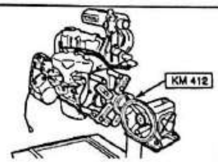	Aspa u’skeneler sheshilgen karterden may to’gilgen boliwi kerek.
1.2.Karterdi tig’izlag’ishi menen ha’m may qabil qilg’ishi menen sheship aliw	Klyushler toplami	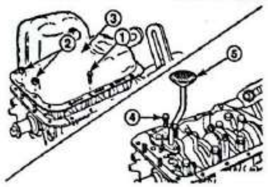 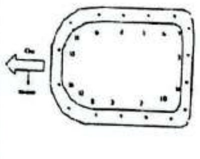	Su’wrettegi 1-boltti sheshiw 2-gaykani saheshiw 3-karterdi ha’m tig’izlag’ishin sheshiw 4-boltlardi sheshiw 5-may qabil qilg’ishti tig’izlag’ishi menen sheshiw
1.3.Kolenshatiy valdi sheship aliw	Klyushler toplami otverka arnawli a’sbap	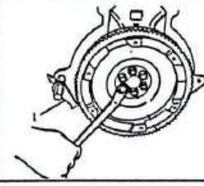	Arnawli a’sbap 1 menen maxovik bekkemlensin
1.4 Tisli remennin’ sirtqi korpusin sheshiw	Klyushler toplami	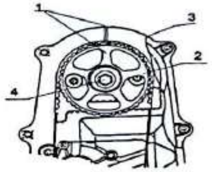 1-ornatiw belgileri 2- tisli shkiv 3- ishki korpus 4-bolt	Kolenshatiy valdi saat tiller boyinsha aylantirip bo’listiriwshi valdin’ shesternyasindag’i 1 belgini tisli remennin’ ishki korpusindag’i 1 belgisine tuwri keltirilsin.
1.5 bo’listiriwshi valdin’ shesternyasin ha’m ishki korpusti sheshiw	Klyushler toplami arnawli a’sbap	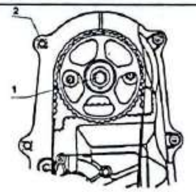	Arnawli a’sbap penen maxovikti aylanbaytug’in qilip bekkemlep qoyilsin. (1,3 ke qaran’) shesternyani bolt 1 ha’m ishki korpustin’ boltlari 2 sheship alinsin.
1.6 Tisli remendi sheshiw	Klyushler toplami	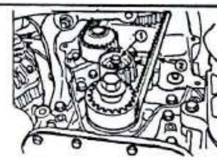	Tisli remennnin’ taraytiwshi du’zilisin 1 bostilip,remen 2 alinadi.
1.7 Maxovikti sheshiw	Klyushler toplami arnawli a’sbaplar	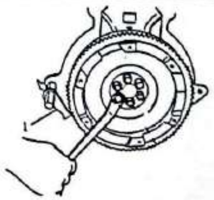	Arnawli 1 asbap ornatip, boltlar bosatip alinadi ha’m belgi boylap maxovik sheshilsin

Сканировано с CamScanner

1.8 Kolenshatiy valdinʻ arqa qaqpagʻin sheshiw	Klyushler toplami	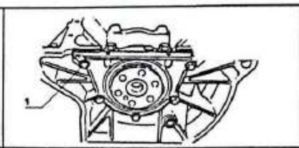	Suʻwrette koʻrsetilgen 1 boltlar sheship alinsin
1.9 Tsilindrlar golovkasininʻ qaqpagʻin sheshiw	Klyushler toplami	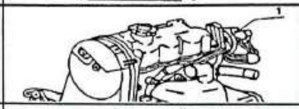	Boltlar 1 sheship alinip, korpus penen tigʻizlagʻish ajiratip alinadi.
1.10 Tsilindrlar golovkasin sheshiw	Klyushler toplami	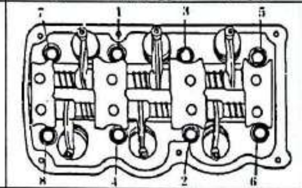	Boltlar suʻwrette koʻrsetilgen izbe-izlikte bosatilsin.
1.11 May nasosininʻ korpusin sheshiw	Klyushler toplami		Suʻwrette koʻrsetilgen boltlar 1 bosatilsin
1.12 Shatun qaqpaqlarin sheshiw	Klyushler toplami aʻsbap	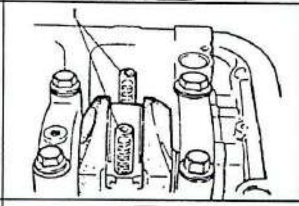	Boltlardagi gaykalar sheshilsin.
1.13 Porshen menen shatun toparlarin sheshiw	Klyushler toplami	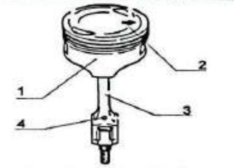 1-Porshen 2-strelka 3-shatun 4- may kanali.	Tsilindrler golovkasi taʻrepke iyterip shigʻarilsin
1.14 Kolenshatiy valdi sheshiw	Klyushler toplami	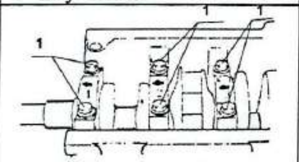	Koʻsher moyin qaqpaqlarinin boltlari 1 sheship alinsin

1.15 Porshen koltsolarin sheshiw	Arnawli aʻsbap	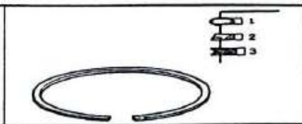	Birinshi koltsodan sheship baslansin
1.16 Porshen barmagʻin shigʻariw	Agregat	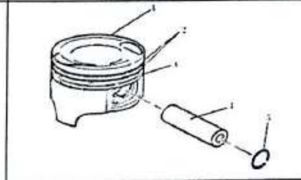	SHeklewshi koltsolar shesgip alinip, barmaq shigʻarilsin.

Сканировано с CamScanner

Сканировано с CamScanner

Сканировано с CamScanner

Taqiyatas kasip-o'ner mektebi 5-24 topari "Avtomobillerdi on'law ha'm olarg'a xizmet korsetiw qa'niygeliginde 2024-jil 16-dekabrde Avtomobil du'zilisi paninen o'tkizilgen

ASHIQ SABAQ

PROTOKOLI

Qatnasqanlar : 1. Islep shig'ariw ta'limi boyinsha direktor orinbasari : A.Koshchanov.

2 . Oqiw o'ndirislik ag'a usta G . Samekeeva.

3. Oqiw o'ndirislik ustalari : SH.Yarlikapova, B. Seytnazarova, S.Sadullaev

Ku'n ta'rtibinde:

O'ndirislik oqiw ustasi: E.Tajiyeva 5-24 topari qa'niygeliginde "Avtomobil du'zilisi" pa'ninen o'tken ashiq sabaq haqqinda.

Tin'ladi: E.Tajiyeva 5-24 topari "Avtomobillerdi on'law ha'm olarg'a xizmet korsetiw" qa'niygeliginde "Krivoship-shatun mexanizmin bo'leklerge ajiratiw" temasinda oqiwshilar menen salemlesti a'meliyatqa tayar ekenligin tekserip oqiwshilardi barladi texnika qawipsizligik jurnalina qol qoydirdi otiletugin temani doskaga jazdi.

Oqiwshilardin' bilimlerin aniqlaw ushin sorawlar berdi ha'm 'BBB' kestesinen paydalandi.

Taza tema "Krivoship-shatun mexanizmin bo'leklerge ajiratiw" haqqinda uliwma magliwmat berdi, oz betinshe tapsirma berip islenetugin islerdin' izbe izligi menen tanistirdi, oqiwshilar is orinlarina bolistirip instrukciyon kartalar tarqatip oqiwshilarga berip shiqti. Oqiwshilardin' o'z betinshe jumislarin aylanip baqlap jol joba korsetti.

So'z oqiw o'ndirislik ag'a ustasi G.Samekeeva berildi. Oqiw o'ndirislik ustasi tema boyinsha maqsetin ha'm waziypalarin tu'sindirdi ha'm orinlanatug'in isleri izbe-izligi menen tanistirip o'tti. Oqiwshilar bilimlerin soraw juwap arqali tekserdi. En' tiykarg'isi oqiwshilardi miynet qa'wipsizligi texnika qa'wipsizligi qag'iydalari menen tanistirdi, oqiwshilar usta orinlag'an islerdi diqqat penen gu'zetip bardi. Ha'r bir oqiwshi orinlag'an islerin ko'rip, tekserip onin' durislig'in ha'm kemshiliklerin o'zleri ko'rsetip berdi.

Keyingi so'z oqiw o'ndirislik ustasi : B.Seytnazarova. Ol so'zinde ustalardin' ha'r bir sabag'i ashiq tu'rde o'tkeriwin aytti ,oqiw o'ndirislik ustasi sabaqqa jaqsi tayarlanip kelgen ha'm oqiwshilarg'a temani jaqsi tu'sindirip bere aldi.

QARAR

E.Tajiyeva 5-24 topari "Avtomobildi on'law ha'm olarg'a xizmet korsetiw" qa'niygeliginde "Krivoship-shatun mexanizmin bo'leklerge ajiratiw" temasi bo'yinsha o'tken ashiq sabaq "jaqsi" dep bahalansin. Gezektegi sabaqlardi o'tkiziwge ko'birek qolayliqlar jaratip beriw tapsirilsin

Oqiw o'ndirislik ag'a ustasi: ____________ **G.Samekeeva.**

Xatker; ____________ **D. Kulbaeva.**

Сканировано с CamScanner